

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Genesis Enarratio

Chyträus, David

Vitebergæ

VD16 C 2625

Capvt Decimvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36126

spites et peregrini, sed conciuēs Sanctorum, & domestici Dei (recepti in domum seu Tabernaculum Sem seu ueræ Ecclesiæ Dei) adificati super fundamentum Prophetarum & Apostolorum.

Vixit Noe trecentis quinquaginta annis post Diluuium) uidelicet cum omnibus posteris suis usq; ad 58 annum Abrahæ, qui fuit 42 annus ante natum Isaac.

CAPVT DE CIMVM.

Genealogia filiorum Nohæ quæ in hoc Capite Decimo recitatur, etsi ociosam nominum multitudinem continere uidetur: tamen grauissimam doctrinam simul complectitur, & multis de causis Ecclesiæ necessaria est.

1. Vt sciat Ecclesia, per quos uiros & quibus testimonijs, doctrina cœlestis, ad nos inde usq; ab initio generis humani propagata sit.

2. Origines gentium & Regionum terræ ac gentium distributiones & stirpes primæ in hoc Capite describuntur. Quas cognoscere non modo iucundissimum est bonis mentibus, uerum etiam utile ac necessarium ad lectionem omnium historiarum.

3. Hoc Caput describens origines & propagationes gentium, illustre testimonium est hanc solam doctrinam

doctrinam in scriptis Moysi & Prophetarum
prehensam, omnium antiquissimam, ideoq; &
simam esse. Rectum enim est quodcunq; prim
Adulterinum uero quodcunq; posterius.

4. Lucem affert Prophetis, qui appellati
stirpium seu primorum parentum, gentes non
discernere solent, ut Ægyptum Moses & Prop
ubiq; nominant terram Mizraim.

5. Etymologie Nominum Propriorum in
& prophanis historijs aliquid lucis afferunt.

6. Et præcipua utilitas est, Vt Genealogia
sti integra Ecclesie nota esset. Voluit enim De
tres scire, ex qua stirpe & familia Christus
turus esset, & in quo populo expectari, doceri
racula edere, pati, & resuscitari deberet.

Propter has causas utilis & necessaria est
capitis cognitio.

Ordine igitur totam Genealogiam seu No
eorum, qui ex filijs Nohe procreati sunt, recen

NOHA.

SEM CHAM IAPHET

Ex his tribus filijs Nohe omnes Gentes po
luuium propagatæ sunt.

SEM ^{DU} Id est, nomen, uel à ^{DU} pos
delicet ut sit stirps Messie & uera Ecclesia
Huius posterij Syriam, Persiam, & reliquum
tem occuparunt.

CHAM חַם Id est, calidus uel niger. Hic cum suis posteris Palestinam & Ægyptum ac Libyam possidet. Vnde reliquum mansit nomen Iouis Hammonis, à quo gentes ille ortæ sunt.

IAPHET, יָפֶֿת Id est, dilatatio, cuius posteritas latissimè in minori Asia & per totam Europam uersus Occidentem & Septentrionem propagata est.

Hunc Græci IAPETVM, & ex ipsius filijs unum PROMETHEVM nominant, & ab eo hominem ex limo terræ fictum, & Ignem Iouis ad homines ex cælo delatum esse scribunt hanc sorte ob causam, quia ex ipsius sermonibus doctrina de creatione protoplasti ad gentes emanauit, Et quia ueram Sapientiam, quæ est radius lucis diuinæ, uidelicet doctrinam de Deo, præcepta de moribus & leges motuum cælestium alijs tradidit. Hinc ab Hesiodo nominatur $\text{Ἰαπετιοειδὴς πάντων πρῶτι μῦθεα ἔειπεν}$. Et Ouidius.

Quam satus Iapeto mixtam fluuijalibus undis
Finxit in effigiem moderantum cuncta Deorum
Pronaq; cum spectent animalia cætera Terram
Os homini sublime dedit &c.

FILII IAPHET,

SEPTEM.

I. GOMER, à quo Cimmerij seu Cimbri existimantur orti esse. Hi primum ad Borysthenem &

R. Tanaim,

Tanaim, & Tauricam Chersonesum habitantibus
 ubi adhuc reliqua sunt nomina Bosphori & oppidum
 Cimmerij, cuius meminit etiam Herodotus lib. 4.
 Ptolemæus lib. 5. Geographiæ. Narrat autem
 Herodotus pag. 3. & 117, Cimmerios à Scythis partem
 partim in Asiam minorem ac Lydiam infusus
 partim in alia loca diffugisse. Eo tempore con-
 taneum est Cimmerios à Borysthene ad hanc
 Baltici litoris progressos, Cimbrica Chersonesum
 (quæ nunc Holsatia & Iutia uocatur) nomen dedit
 se. Plane enim idem nomen est Cimmerij & Cimbri
 ut etiam Strabo lib. 7. pag. 203. testatur. Et Plinius
 in Vita Marij scribit Cimbros, qui cum Romanis
 bella gesserunt, in uexillo Caput Tauri præferebant.
 Quod nunc quoque Duces Megapolenses à ueteribus
 Cimbris orti, in suis insignibus retinent. Cimmerii
 autem, quorum Homerus mentionem facit, in locis
 prope Neapolin & Puteolos latrocinia exercuerunt,
 & in specubus & cuniculis subterraneis habitauerunt.

רמג Id est, finiens, perficiens.

II. MAGOG, מגוג Id est, de tecto, seu habitantes in tugurijs. Nam מג significat tectum. Ab his Scythas νομαδων καὶ ἀμαξοβιδος & Turcos ortos existimant. Collocat autem Plinius Turcos in Scythia non procul à Cimmerijs uersus orientem. Et Herodotus in Scythiæ descriptione pag. 117. nominat Ἰυραγ,

Fit autem mentio gentis Magog Ezech: 38. 39. & Apocal. 20. Quam latissimè postremis temporibus regnaturam & cum Ecclesia Dei bellum esse gesturam ibidem prædicitur. Hæc ad Turcicam gentem propriissimè congruunt.

III. MADAI, stirps seu pater gentis Medorum, qui ubiq; in Biblijs nomine Madai significantur. Dan. 5. 6. 8. 9. Ierem. 25. 51. Esai. 13. Tenuerunt autem regionem finitimam Armeniae & mari Caspio, in qua urbem Egbathana condidit Deioces, cuius pronepos fuit Astyages, auus maternus CYRI, quem una cum Dario Medo regnasse Daniel narrat.

𐤌𐤃 Id est, modius seu mensura.

IIII. IAVAN seu ION. Qui sine ulla dubitatione stirps est Gentis Ionice seu Græcæ. Daniel. 8. Aries quem uidisti rex 𐤌𐤃 Medorum est atq; Persarum. Porro Hircus caprarum Rex 𐤍𐤃 Græcorum est, uidelicet Alexander Magnus, qui Arietem, hoc est, Persarum Regem deuicit. Dan. 11. Rex Persarum concitabit uires aduersus regnum Iauan, id est, Græciæ. Idem nomen extat Daniel. 10. Ezech. 27. Esai. 66. Ioel. 3.

Huius Iauan seu Ionis memoria mansit apud Græcos, & Latinos Poëtas, qui nominant IANVM. eunq; bifrontem pingunt, fortassis hanc ob causam, quia utriusq; gentis Græcæ & Latine pater fuit.

Vocem 𐤍𐤃 Ieronimus lib. 8. Comment. in Ezechielem interpretatur, Est & non est. Vnde fortassis

R 2 defraus

defraudatorem aliqui uertunt. Aliqui à γινώσκω
cunt, quæ uox Vinum significat. Quod à Noh
mum inuentum est.

V. TVBAL, Ezech. 32. 27. 38. 39. coniungitur
cum Mesech & Magog. Inde apparet gentem
ptentrionalem & Cappadociæ, Moschijs, & Col-
chis uicinam esse.

Fuerunt autem in ea uicinia Chalybes, quos
quos uene ferri & argenti præstantes fuerunt,
Chalybs dicitur.

Ex eo loco in Hispaniam profectos esse Chaly-
bas ferri opifices narrat Iustinus. Ideo Iosephus
lib. 1. cap. 11. & Berosus scribunt Tubal gentis Hebra-
nicæ conditorem esse. Et in Boetica urbem hoc no-
mine ponit Pomponius Mela.

תבול Id est, fructus, germen, à תבול protulit.

VI. MOSOCH, stirps Mosorum & Cappadoc-
cum ac Moscorum esse putatur. Nam Cappadoc-
metropolis fuit Mazaca, quæ postea in honore
Augusti Caesaræa est appellata. Et in finibus Cap-
padiæ & Colchicæ Moschij montes & populi
Iuleo, & Apollonio celebrantur, cuius hi-
storiae sunt lib. 2.

Ἐκ χειλῶν χαλυβες καὶ ἀτείρεα γαῖαν ἔχουσαν
ἐργατῖναι τὸ ἄμφι σιδηρεὰ ἔργα μέλοισι
τῆς ἐπί μοσχοῖκοι ὁμοῖοι ὑλῆεσσαρ
ἐξείης ἢ παροῦ ὑπὸ πείρασ τε νέμοντι
δ' ὄρατέοις πύργοισι γὰρ οἰκία τεκτιλῶντες
καὶ...

καλλινα, καὶ πύργους ἐπιπέλας, οὓς καλέσσι
 μούσων, καὶ αὐτοὶ ἐπώνυμοι ἐνθερ' ἔασιν.

Sine autem à ligneis casis, ut hic Poëta scribit, si-
 ue ab extendendis arcibus, ut Ebræa uox מִשְׁכָּנִים no-
 tat, nomen acceperint : certum est Moschos Cappa-
 docibus Colchis & Iberis uicinos fuisse, ut Ptole-
 mæus Strabo, Herodotus pag. 103. & alij testantur.
 Inde ulterius uersus Septentrionem progressi MO-
 SCOVITIS nomen dederunt, quorum metropolis
 nunc est MOSCA urbs amplissima ad flumen
 מוֹשְׁקוֹוִיטָה sita, quæ à Vilna Lithuaniae urbe 160
 miliaribus uersus ortum, à Riga fere 200 milliar.
 distat.

Fit mentio gentis Mosoc Ezech. 27. 32. 38. &
 Psal. 120. Hei mihi quia exulo in Mesech.

VII. THYRAS, amplissimæ gentis Thraciæ
 parens fuisse putatur. Extat autem adhuc hodie no-
 men Tyrae fluij in Russia, cuius ostio inter Istri &
 Borysthenis ostia ferè medio, gradus long. 56. 20. la-
 tit. 47. 40. tribuit Ptolemæus lib. 3. cap. 5.

תִּירָס Id est, populator, destructor, à דָּרַס
 fregit.

*Filij Gomer primogeniti
 Iaphet.*

ASSENEZ, à quo Tuiscones & Teutones
 nomen habere uulgo censentur. Sed uicinior appel-
 latio est ASCANIÆ regionis, in qua urbs Nicæa
 R 3 deinde

deinde condita est in Bithynia, cui & Mysi & Heneti & Caucones finitimi fuerunt, ut Homerus etiam in Catalogo indicat, & Ἰλιάδ. v.

Πάλμυντ' Ἀσκάνιορτε, μὲν δ' ἵπποιοῖο
Μυσῶν ἄγχεμάχωρ ἠγήτορα.

Οἱ δ' Ἰσκαίνης ἐπιβόλακος ἦλθον ἄμοιροι.

Ex illa Asia regione Ascenes una cum Mysi-
netis & alijs gentibus uicinis in Europam & Ger-
maniam migrasse consentaneum est, ut nunc
Henetos passim genti Teutonice admixtos esse
demus.

De Ascania regione, fluuio & lacu Troiae
no, lectores consulant Strabonem lib. 12. pag. 189.
lib. 14. pag. 467.

אֲשֶׁנַּז ASCenaz per zaim, custos ignis, seu
quasi aspersus à א. אש & אֵל. d. præceptor
ponit, ex אש et אֵל id est, Sacerdos ignis, seu præ-
fectus & custos Sacrificiorum & religionis.

RIPHAT, à quo Paphlagonas ortos esse scri-
bit Iosephus lib. 1. cap. 11. & Ieronymus. Certum est
autem Paphlagoniam HENETORVM sedem
uetustam esse, ut ex Homero Ἰλ. β. apparet.

Παφλαγόνων δ' ἠγέτο Ἰνλαμνέος λαοῦ
κῆρ

ἢ Ἐνετῶν.

Et Lilius statim initio suæ historiae scribit Ato-
norem cum multitudine Henetorum, qui seditionem

ex Paphlagonia pulsi, & sedes & ducem, Rege Py-
lemene ad Troiam amisso, querebant: uenisse in in-
tinum maris Adriatici sinum &c.

Consentaneum itaq; est Riphat stirpem esse am-
plissimæ gentis Henetæ, quæ postea uersus septentri-
onem & occasum progressa plurimas Europæ re-
giones, Sarmatiam, Russiam, Seruiam, Illyricum, Bo-
iemiam occupauit & hodie tenet.

Cumq; Riphæos montes in Sarmatia nominet
Ptolemeus, ad fontem Tanais sitos: omnino consen-
taneum est originem adpellationis esse à Riphat filio
Gomer.

גִּיפֹת domus iumentorum seu stabulum, נֹמֵא-
דֵּיג. seu Gygantes à גִּיפֹת.

THOGORMA. Ezech. 27. in descriptione
Negociationis Tyriæ dicitur, Mancipia & uasa
area adduxerunt populo tuo de domo Thogorma.
Et Ezech. 38. Gomer & domus Thogorma latera
Aquilonis. Hinc apparet septentrionalem aliquam
gentem Cimmerijs & Moschis uicinam hac uoce si-
gnificari.

הַגְּרֹמָה confringens ossa, à גֵּרֹם.

Filij IAVAN seu IONIS, qui est
quartus filius Iapheth.

1. HELISA, à quo PELASGOS antiquissi-
mans

nam & populosissimam Græciæ gentem, ortus
 apparet. Vt autem Heneti in plurimis & distanti-
 sionibus confederunt: ita Pelasgi etiam ἠελωνοὶ
 ἠελωνοὶ ἔθνος (ut Herodotus lib. 1. eos nominat) fu-
 runt. Vetustissima eorum sedes Thessalia fuit
 Epirus, ubi in Templo Iouis dodonæi memoria Do-
 danim fratris Helisa remansit. Postea in Pelopon-
 nesum & Italiam quoque propagati sunt, ubi Cære
 in Hetruria ab eis condita est. Sed belli Troiani tem-
 pore Pelasgi etiam in Asiæ regione, quæ Æolis dicitur,
 Larissam urbem Cumæ vicinam tenuerunt,
 ex Homero ἰλ:β. apparet.

ἰππὸδοος δ' ἄγε φῦλα πελασγῶν ἐγγχεσθῶν
 ἔωρ,

ἢ ὡς οἱ Λαρίσων ἐριβώλακα νοετᾶσσορ.

Occuparunt autem & Insulas Asiæ Minori
 nas, ut Menecrates testis est. Ideo Ezechiel, cap. 47.
 ex insulis Elisa Hyacinthum & Purpuram ad Ty-
 rios adferri scribitur. Et apud Græcos Poëtas ce-
 lebris est Æolus, Rex Ventorum, hoc est, Insularum
 mari Græco. Plura autem de uetustate & migra-
 tionibus gentis Pelasgæ legant Studiosi apud Strabo-
 nem lib. 5. pag. 153. & lib. 13. pag. 428.

עֵלִישׁ Elisah, id est, Dei mei agnus.

2. THARSIS, conditor Tarsi in Cilicia, pa-
 triæ S. Pauli Apostoli. Quam Græci ignari præter
 originis gentium, fingunt nomen habere à Græco
 ce τάρσος, quæ altitudinē pedis, den Reien / sfigg

eat. Quia Bellerophontes excussus à Pegaso & in eum Cilicie locum decidens τᾶς ὄψις fregerit.

3. CETHIM, stirps gentis Macedoniae, & Latine, ut manifestissimum est ex historijs sacris. Nam Esai. 23. Vastator Tyri, Alexander Magnus ex terra Cethim educitur. Et 1. Macc. 1. Alexander Magnus scribitur ex terra Cethim egressus esse. Et 1. Macc. 8. Philippus & Perseus Reges Macedonia à Romanis uicti, nominantur Reges Cethaorum. Et Stephanus autor Lexici Geographici scribit uetustos non Macedonem sed Μακεδῶν scripsisse, מבתים q. d. de Cethim seu ortus à Cethim.

Indicat autem Suidas in dictione Λατῖνοι, Ceteos in Italiam ductos esse à Latino Telephi filio, à quo Latini dicti sunt. Ideo in Prophetis saepe Romani quoq; seu Latini appellatione Cethim indicantur, ut Dan. 11. Contra Antiochum Epiphanem ueniunt naues ex Cethim, id est, Italia. Et Num. 24. Veniunt in trieribus de Cethim, superabunt Assyrios, uastabuntq; Ebraeos. Extat praeterea nomen Cethim Ierem. Ezech. 27.

בתים Citthim, id est, percussores concidentes, à בתה condidit.

4. DODANIM, Huius nomen mansit in Epitro, ubi Templum fuit Iouis Dodonaei, quod una cum Iouis Hammonis oraculo monstratum esse à duabus Columbis ex Aegypto prouolantibus scribit Herodotus pag. 57. Hæc ex Diluuij historia emanasse, &

R 5 à poste=

à posteris, qui doctrinam Patrum amiserant, depuata esse apparet.

Consentaneum est enim Dodanim nepotem Pheth in ea Epiri ora sedem Ecclesie & Scholæ instituisse, in qua uera de Deo doctrina ad posterum propagaretur.

Hac extincta Diabolus suæ blasphemie & idolatriæ sedem ibi collocauit, ut semper in Mundum iri solet.

עֲבָדִים id est, cognati miseri, ab עֲבָדָה, uel uoces dilecti, à אָבִי.

FILII CHAM

Quatuor.

I. CHVS, pater gentis Æthiopum & Arabum Felicis, ut ex plurimis Scripturæ locis manifestum est, Ezech. 29. 30. Dabo terram Ægypti quam dissipatam à turre Siens, usq; ad terminos Æthiopiæ. Ezech. 38. Esai. 19. 20. 2. Paral. 14. Ierem. 43. alibi. Et Chusitas populos Aphricæ nominat Prouincius lib. 4. cap. 6.

II. MESRAIM, מִצְרַיִם MiZraim, adfligens, angustijs premens, à מִצְרָה. Hunc certum est stirpem esse gentis ÆGYPTIÆ. Et uerbum in Mose etceteris Prophetis in Latina uersione in Ægypti extat, semper in Ebræo textu Misraim legitur.

III. PHVT, à quo Mauritanii orti sunt, apud quos flumen Phututh nominat Ptolemæus lib. 4. & Plinius lib. 5. cap. 1.

Latinus interpres Ierem. 46. Ezech. 27. & alibi uocem Phut ferè Libyam reddidit. Vicinum est nomen Phaëton, quem cognitione motuum cœlestium claruisse & inusitatos ardores ex astris prædixisse, Poëtae indicant. Hunc Phaëtonem conijciunt aliqui fuisse Phut nepotem Nohe.

פוט Id est, cardo.

III. CHANAAN, stirps gentis Chanaan, quæ in undecim populos distributa, regionem ab Ægypto usq; ad Tyrum & Sidonem occupauit, & ab Israëlitis magna ex parte deleta est.

כנען Id est, Mercator.

Filij Chus, primogeniti
Cham.

1. SABA סבא per Samech, partem Æthiopiæ occupauit, ut Esai. 43. & 45. dicitur, Negociatio Æthiopiæ et Sabaim uiri sublimes ad te transibunt.

סבא ebrietas.

2. EVILA, חרילה parturiens.

3. SABATHA, à quo metropolis Æthiopiæ sub Ægypto nomen accepit, cui Ptolemæus lib. 4. tribuit longit. 68. 20. lat. 12. 30.

סבתה circumueniens.

4. REGMA, Ezech. 27. coniungitur cum Regna Saba. Hinc conijcio eum Arabiae Felicis partem occupasse.

רעמה Raemah, tonitru, tumultuator.

5. SABATHACA, סבתא א סבא à סבא circumuoluit, א סבתא adhesit.

Filij Regna.

1. SABA, שבא per Schin, à quo Arabiae Felicis metropolis nomen accepit, cui Ptolemæus tribus long. 76. lat. 16. Huius mentio fit Esai. 60. Omnes Saba uenient, aurum & thus afferentes. Psal. 72. Reges Arabum & Saba dona adducent. Item Ezech. 27. 38. 3. Reg. 10. Ierem. 6.

שבא à שב reuersus est, respicit, uel à שבא sedit. Sedes Regni,

2. DEDAN, à quo Arabiae Felicis urbs, Ezech. 27. 38. mentio fit, nomen accepit.

דדן mammilla.

NIMROD, SEXTUS filius Chusi, Primus Monarcha in Mundo.

Mirando autem consilio distribuit Deus terra Mundi post Diluuium in quatuor Monarchias quorum prima est Chaldaeorum & Assyriorum.

à Nimrod nepote Cham initium sumpsit. Hic uocatur uenator robustus. Quia non solum prudentia & industria, sed etiam robore, armis, ui, ac gladio homines in potestatem redegit & regnum constituit. Additur autem particula coram Domino, ut intelligamus imperia diuinitus constituta & ordinata esse, & diuinitus dari uictoriam, & successus in constituendis imperijs, & Magistratus gladium gerentes Dei ministros esse, ut in enarratione 13. cap. ad Romanos dicitur.

רדה ש מרר amarus dominator, à מרר ש רדה.

Cœpit autem regnare Nimrod anno 131. post diluuium & regnauit 56. annos, teste Beroso lib. 4. Hic Babylonem condidit, quæ à confusione linguarum sic dicta est, Gen: 11.

Fuit autem una ciuitas Babylon τετραπόλις diuisa in quatuor partes nominibus distinctas, Babel, Arach, Archat, Calanne.

בבל confusio, à בלל.

ארך longaminis, patiens.

אכד Acad à כד hydria, amphora.

בלנה consummata, à בלה.

Sennaar.) regio, quæ postea Babylonia appellata est, cuius mentio fit Daniel. 1. Esai. 11. Genes. 11. 1.

שוער à שוער dens, & שוער excussit, Vel à שנה repetens seu iterans excussionem.

De terra illa egressus est Assur & ædificauit Niniuen.) Nimrod ipse de terra Sennaar seu Babylone

Babylone egressus est in Assur seu Assyriam, ut imperij sui propagaret & edificauit Ninium.

Alij de Assur filio Sem interpretantur, qui gerit impietatem Chamitarum & alibi sedem suerit.

Xenophon scribit Assyrium fuisse nepotem Sennacherod, cognomine Ninum, qui Vrbi à se conditam nomen dederit. Iudicium de his interpretationibus lectori permitto.

Et platea Ciuitatis.) Nomen proprium est. Nam Niniue etiam τετραπόλις fuit, hoc est, ciuitas in quatuor partes, quarum nomina fuerunt.

Niniue נִינְוָה id est, populosa, à נֵוָה.

Rehoboth רְהוֹבוֹת plateæ.

Chala בְּלָה fortassis à לָה uiride, recessus.

Resen רֶסֶן frenum.

Filij Mizraim, qui est secundus
filius Cham.

1. Ludim.) Ab hoc ortos esse Lydos ex similitudine nominis coniectura sumitur.

לודים nati, generati, Germanicè Lude.

2. Ananim.) אֲנָנִים miseri, adfliti.

3. Laabim.) à quo Libya nominata est.

לֶאֱבִים flammæ, ardores quibus torretur Libya.

4. 5. 6. Neptuim, Phetufim, Chesluim.) Ne-
scio quarum gentium origines fuerint.

נפתחים NaphtiHim, id est, aperti.

פתרוסים Phathrusim, fortassis à פת Phat buc-
cella, ו רסיסים Resifim guttae.

בסלהים Chaslahim à סלה Salah, propicia-
tus est, pepercit.

7. Philistijm.) quinq; amplas urbes in littore
Terræ Canaan tenuerunt, atq; postea toti terræ, no-
men Palestine dederunt.

שוות ו נבלו ruinam ponentes, à שות ו נבלו.

8. Capturim.) Huius posterii Philistinis per-
mixti, in eodem litore maris Syriaci habitant. La-
tinus Interpres Deut. 2. Ierem. 47. Amos. 9. uocem
בפתרים uertit Cappadoces. Verum non Cappa-
doces ad Pontum Euxinum, sed posterii Caphtorim
fratris Philistijm eo loco intelligendi sunt.

בפתרים interpretes anigmatum, à פתרו uel
manus exploratorum.

Filij Canaan, à quibus populi Terræ
Chanaan seu Palestine, no-
mina accepe-
runt.

9. Sidon.) Condidit celeberrimam urbem Si-
donem.

צור uenator, à צור uel צור.

10. Hethæ.

2. Hethæum.) Tenuit Hebron et uicina loca
ut perspicuum est ex Genes. 23. Ex hoc ortus
Vrias maritus Bethsabeæ.

חֶתָּה pauor, terror, à חָתָה.

3. Hiebusæum.) Tenuit Ierosolyma et Galaad.
Iud. 1. 9. 2. Reg. 5. 1. Paral. 11. Deut. 7.

רְפוּסִי conculcator, contemptor, à רָפוּס.

4. Amorræum.) Hic duas regiones occupauit.
Alteram, quæ postea in sortem tribus Iudæ celsæ
teram trans Iordanem, cuius metropolis fuit
Hesbon, in tribu Ruben. Num. 21. 32.

אֲמֹרִי loquax, à ἄμωρος ἔφα.

5. Gergesæum.) A quo orti sunt Gergesæi
terra Gessuri trans Iordanem, quorum Mentio fit.

גֵּרְגֵּשִׁי tumultuator.

6. Euxæum.) Tenuit Sichem. Gen. 34. et Galaad.
Deut. 2. et Masspha uel Mizphe ad radices montis
Hermon. Ios. 11.

עֵוָה nuncijs, index, à עוּוָה uel uiuus, à עוּוָה
est nomen Euxæ, uxoris Adam.

7. Arachæum.) עֲרֻכִי insequens.

8. Cynæum.) סִינִי Sini, rubus. Ab hoc
nomen Sin, nomen accepit.

9. Aradium.) In finibus Iudææ et Arabiæ
Iudæ urbem condidit. Num. 21. 33.

אֲרָדִי dominator, à אֲרָד uel descendens
אֲרָד.

10. Samarithen.) צמריי lana, laneus.
 11. Amathæum.) A quo urbs & regio Emath
 in finibus tribus Neptali & montium Libani nomen
 accepit, cuius crebra in Biblijs mentio fit.
 חמת furor, à חמת.

Termini Terræ Canaan.

Latus occidentale est Vnea à Sidone ad Gera-
 ram & Gazam ducta.

Latus meridionale à Gaza ad Dedomam.

Latus orientale à Sodoma usq; Iesa, qua postea
 Cesarea Philippi dicta est ad fontes Iordanis.

Latus Boreale est Libanus inter Iesa & Sido-
 nem.

Gerara.) Vrbs sita inter Hebron & Gazam, in
 qua Abraham & Isaac aliquandiu peregrinati sunt.

גרה Id est, peregrinatio.

Gaza.) Vna ex quinque urbibus Philistijm, ultima
 in littore Palestinae uersus meridiem, cuius mentio
 fit Act. 8.

Ebraice עצה fortis, ab עעץ.

Sodoma, Gomorra, Adama, Seboim.)
 Quatuor urbes uicine, quas Deus igne & sulfure
 caelitus demisso cremauit. Gen. 19. Ose. 11.

Sodoma) סדומא mysterium eorum, à סוד uel
 neruus uel compedes, à סר.

§ Gomora

Gomorra) עמורה manipulus, Vel populus
bellis, ab עמורה ש עמ.

Adama) אדמה terra.

Seboim) צבים gloria uel decor, uel caprea.

Nam צברי utrumq; significat.

Iesa) Vrbs Paneas, quae postea Caesarea Philippi
dicta est.

לשע LaSa, ad salutem, a ששע uel ad respu-
scendum à שעה.

FILII SEM.

I. Helam) Ab hoc orti sunt Persae & Elymae
Dan. 8. Cum essem in Susis castro, quod est in regione
ne Elam, Esai. 11. 21. 22. Act. 2. Ezech. 32. Gen. 49.
rem. 25. 49.

עילם adolescens.

II. Assur) Ab hoc orti sunt Assyrij, quorum
berrima in libris Regum mentio fit.

אשור beatus.

III. Arphaxat, stirps gentis Ebraeae, ex qua
braham natus, octauo grado ab Arphaxato descendit.
Vixit autem Arphaxat 437 annos usq; ad 148 annos
etatis Abrahae.

ארפכשד ArphacSad, sanans uastationem.

IIII. Lud. לוד natus supra plurale habentem
לודים lude.

V. Aram, à quo Syri orti sunt, & Mesopotamiae.

Quorum regionem Scriptura Aram Neharaim, id est, Syriam fluuiorum nominat. Et Plinius lib. 6. cap. 17. scribit Scythas antiquitus Arameos dictos esse. ארם excelsus.

Filij Aram.

1. Hus, Arabiæ Petræe partem tenuit, quæ patria fuit S. Iob. Thren. 2. Gaude filia Edom, quæ habitas in terra Hus.

חזק consilium.

2. Hul, quem Armeniorum serpem esse Ieronymus scribit.

חול dolens parturiens.

3. Gether, à quo GETAS & GOTTHOS originem suam & adpellationem traxisse consentaneum est.

גתר mola, uel uallis explorationis.

4. Mes, à quo consentaneum est Massagetæ ortos esse, cum quibus infelix bellum gessit Cyrus Persarum Rex, quod Herodotus pag. 42 & 44 describit.

מש Mas, contrectans, tangens.

Filius Arphaxat.

Sale, ex cuius posteritate Abraham, Dauid, & Christus nati sunt.

שלח SelaH, ramus propago.

Filius Sale.

Heber, à quo Hebræi nomen acceperunt.

ס עבר

עבר peregrinator. Hic post mortem Abraham
64 annos uixit, & 80 annum etatis Iacob attingit.

Filij Heber.

1. Phalech, פלג Peleg, id est, Divisio. Nomen
no 48 uita Phalech Linguae diuise sunt, Quia de
sa Turris Babylonicæ edificatio inermis est.
2. Iectan, יקטן Ioktan, paruus.

*Filij Iectan tredecim, à quibus
regiones occupatas esse ex-
istimant.*

1. Elmodad) אלמודד non abiciens.
2. Saleph) שלת extraxit.
3. Assarmoth) הצרמנה HaZarmaneth,
stellum mortis.
4. Iare) ירה Iarah, id est, Luna.
5. Aduram) חדורם haduram, etas eorum.
6. Vzal) אזול epulo, belluo.
7. Decla) דקלה Diklah, tenuis, leuis.
8. Hebal) עבאל Obal, crassus, truncus.
9. Abimahel) אבימעל Abimael, pater
fortis.
10. Saba) שבא Idem nomen est nepotis Chai
quo supra.
11. Ophir) Hic nomen dedisse existimatur
ni Ophir, ex qua Classis Salomonis
attulit, 3. Reg: 9. ארפור palatium.

12. Euila) הוילא Hauilah, parturiens.
 13. Iobab) יובב ab eiulatu.

Hi tredecim filij Iectan occuparunt amplissimam regionem uersus orientem, cuius termini sunt Messa & mons Sephar, Quae Indiae loca esse Eusebius monet.

מישא, uastitas.

ספרא, Ciphra, uel Notarius.

CAPVT VNDECIMVM.

LOCI PRÆCIPVI.

- I. De Turri Babylonica, seu Fidencia nitente Arcibus et praesidijs humanis, magis quam ipso Deo.
- II. De Confusione Linguarum.
- III. Testimonium de pluribus Personis Diuinitatis.
- IIII. De perpetua successione Doctorum Ecclesiae.

S 3 Sup